

Nemzeti Társalkodó

Szombaton, $\frac{5}{7}$ = (Május 7-dikén)

1831

Méhadiai Levelek *)

Közli B. A.

Méhadiai, Junius' 24-kén 1830.

Eddig tett rövid utazásam által Tégedet-is mulattatni kívánván sietek azt veled röviden közölni: az előtted ösméretes helyeknek le írását el halgatva

Junius 13-kán Indultunk meg K. Fekvérvárról, 's mindenüt a' Termékeny Maros terén az esméretes jó után jöttünk Szász Város felé Pitki mellett a' sztrigy vizéig itt el hagyva a' Dévai utat, fel fogtunk Háttzeg vidékének, és noha a' közben jött Nagy zivatar délután Bátzinál fel tartoztatott, másnap mégis jokor szemünkbe akadták a' Háttzeg vidéki, sok helyeken hoval fedett Havasok, 's fel érkezvén a' Maros Brettyen innen lévő Hegytetőre egész gyönyörűséggel néztük Háttzeg vidékének minden oldalról magas Hegyekkel körül vett igen kelemetes fekvésű termékeny terségét, Boldogfalva, Nálatz Háttzeg, Farkadina, 's

több más szép fekvésű helységek és az ezek között sehessen le halado sztrigy vize az egésznek nem kevés diszére szolgál, valamint maga ezen szép fekvésű kis térség a' körülette lévő magas hegy sorokkal, 's ezeknek hoval fedett tsupjai a' mindgyárt mellett lévő legkövérebb legelőkkal a' leg kellemetesebb ellenkezésbe állanak.

Ezen magát kedveltető kis térséget két ora alatt keresztül haladván, delire a' híres szármizegethaza omladékaira épült varhelyre érkezünk. — Ez a' vaskapui szoros völgy torkában, éppen a' havas alatt két szép havasi patak mellet fekszik, azon Romai régi pénzeken, két szobran szép metzésű fejer márvány oszlopokon (mellyekkel sövény kerteket is láttam meg támasztva) és egyéb régiségeken kívül melyeket a' helybeliek máigis naponként tanálnak igen nevezetes még itt az az egynehány esztendőkkel ez előtt fellátaltatott nagy Modzáég padolat melyben a' faluban Háttzeg felől jöve jobra esik, egy udvaron a' hol az el kezdett vendég fogadonak már egy ölnyire fel emelve lévő falai között pintzét ásva találtak reája hosszúsága mintegy négy, szélessége két öl lehet, a' közepén látható közfal maradvánnya által két felé osztva, régi ódalfalai köröskörül, csak mindegy két lábnyi magasságra állanak.

* Méhadiának Le írását lásd a Tudományos Gyűjtemény 1830-dik esztendő Májusi kötet 106 107 lapjain koránt sem oly ügyes és környüállásasan mind itten 's ez annyival hetsesebb lehet Hazámiai előtt hogy egy 23-dik esztendeit töltő 's hazájából most először ki lépett lílu ügykezetének Hazánk oltárára tett áldozati zsenegéji, bár minden utazo Hazafi kisebb vagy nagyobb mértékben szolgálna effélékkel Hazánkuk. — Az Iró' Jegyzése.

ki a' földből; ezen feljúl deszka fedél alatt lévő borona fallal vagyon körülvéve, melyet feltalálása után építettek reája, 's általa az útozókat elrekesztették ezen nevezetes régiségnek közelebbről való megláthatásától, mivel a' záros ajtó kultsát, a' tulajdonosné más faluba magánál tartja 's így a' kinek hosszabb itt mulatásra ideje nintsen kéntelen a' sűrű rostélju ablakon messziről nézni azt, a' mi méltán közelebből való szemesebb megvizsgálást érdemcine, tsakugyan így is láttuk a' borso szemnyi apró kövekből való mesterséges kirakás 's mind-a' két részben egy hasanlo ki rakatt Kép ráma edgyikbe a' Mercurius képe esmerhető a' másikon három fonél egyébb a' régiség miatt nem láttuk, a' képek körül holmi ezirádak esmértszenek homályosan, de semmi írást vagy esztendő számát sehol sem láthattam, — az egészből egy régi Római Templom maradványát lehet gyanítani, de megvallom nem győztem eléggé csodállani hogy Hazánkban ezen nevezetes ritkasága jobb rendtartás mellett mind eddig elé kedvezőbb helyhezetetésbe nem tétetett által.

A' Régi várhelyén hosszszasabb vizsgálódás nélkül a' már bé gyepesedet vár omladékakon kívül egyebet látni nem lehet.

El hagyva várhelyet mingyárt a' vaskapui szoros völgyet éri az ember, és egy félora múlva magát vaskaput a' hol magassan fel emelkedett két havasi oldal között egy tsupa kősziklákból álló hegy nyílásan vagyan az ut keresztül vágva, 's oly szorossan hogy két szekér ritka férhet el egy más mellet, két felől pedig a' kősziklás oldalas, a' Havasi vad sűrűség 's nagy mélységek lehetetleni tészik az után kívül való által járást a' hely fekvése nagyon kedvező a' fosztagatoknak 's ez előtt veszedelmes is volt, it miattak az utazás de most már egy nyehány esztendőktől fogva a' szoros fel

vigyázás által minden félelemre való ok el vagyon távoztatva; — a' hegy tetőre fel érve az ottani Comandonál lévő szélbeli katanák, nagy készséggel utasítják az embert, de már azon innét az út-is jobb a' hely-is ki nyiltabb és elég alkalmas vendégfogadokat lehet tanálni, ezek közül egyikbe műis bé szállottunk éjtzakára 15-kén reggel hamar el értük a' határ széleket 's bé léptünk Bánátusba egy nehány de jó rendben lévő katona folukan jövén keresztül Hohamánál ki értünk a' havasi völgyből, 's a' Bánág szép térsége terült el előttünk innen mindenütt igen jó 's két felől cseresznye, eper, 's egyébféle gyümöltkkel be ültetett töltésen jöttünk ebédre Káransebesbe; — ez csinos kis város a' Temes vize mellett fekvő helye a' Bánátusi Szélybeli ezered stabjának és ezért, igen sok szép Királyi épületekkel van felékesítve.

Elhagyva Káransebest mindenütt a' szép térségen jöttünk keresztül hasonló szép árnyékos után Szádováig, ez azon havasi völgy torkában fekvő katona falu a' melyből a' Temes vize ered, innen kezdve az igen nagy munkával készített út mindenütt a' szoros völgyek nagyobb részét elfoglaló víz mellett tekeredik, 's minden fordulásra szebb, gyönyörködtetőbb lefestésre méltó tájékat tüntett elő felettébb nagy magasságu kősziklás oldalakon képzelhetetlen fáradsággal készült többnyire kősziklákban bevágott 's helyen helyen a' vízből magas kőfalak között felemelt töltött után halad az ember mindégy két oránnyi távolságra az alatt több olyan hídakan menvén keresztül, melyek a' legnagyobb kősziklás oldalakon borzasztó magasságak felett, az útasoknak megbetsülhetetlen könnyebbségekre a' legbátorságosabb heljhezetésben kaptsolják össze — nem lehet a' helybelieknek ezen út körül va-

ló fáradhatatlan szorgalmakat méltóképen meghálálni. — A' legkedvezőbb fekvésű oldalakon imitt amott legelő nyájának kolompolásai a' mellettek lévő pásztor gyermekek lágy sípolásainak, a' magas kősziklákról minden oldalról való vissza zengések, 's alatt a' völgy a' köről köre hömpölgő Temes vize zuhogása egy boldog Sveitzi vidékeket képzeltetnek az új tárgyak szemlélésében gyönyörködve elmerült útozóval.

Ezen egymást váltó szép helyek Tenegovánál végeződnek a' hol mű-is éjszakára megszállottunk 16-kán mindennütt árnyékos szép töltesen jöve értük el 10 óra tájba, a' szép sok tinos katonai épületekkel díszeskedő Mériádia városát; a' honnan az orsovai útan jöttünk a' tserna vizeig, itt fellegeket érő magas kősziklák között térbe az út a' víz mellett a' feredőkhez 's minden fordulásra a' sűrű bokrok között kiláttzó apróbb épületeskék messziről való látásával bosszúson tsalódtam meg a' képzelt megérkezésben míg végre egy lapos kövekkel kirakott a' víz közepéből felemelkedő kősziklára építetett igen sép hídán keresztül jöven egyszerre a' legtsinosabb épületekkel körül vett igen tiszta udvara a' ferdőkhez meg nem érkezünk.

Itt vagyunk már barátom, 's vége az utazásnak, de a' miket itt tanáltam azok-is méltók a' leírásra 's nem lesznek elhalgatva előtted; tsak engedgy egy kevés időt a' kipihenésre, 's az alatt írj te nekem mindent a' mi nevezetes környeteken történik, mert noha itt a' Casino külömbnél külömbféle újságokkal vagyon teli, azért még-is a' tölletek vett hírek betsesebbek előttem.

Mériádia Julius 29-dikén 1830.

Magyarországnak az oláh Iliriai szélbeli katona Ezered, kerületében fekvő, 's naponként nagyobb betsben jövő Mériádiai feredőjével annyival örömelebb

esmértetek-meg kedves Barátom, mivel ez mind magát kedveltető fekvésére, mind különös szépségei vidékéire nézve, mind pedig a' nagy számmal egyben gyülekezett feredő vendégeknek betses társaságában szinte hét hetekig töltött sok jó óráim tekintetéből jó érzéssel teljes vissza emlékezésemet későbbre-is méltán megfogja érdemlenni.

Ezen úgy nevezetett Herkules fürődök (Thermae Herculanæ) Mériádiához még egy fél mértföldnyi távolságra ropantot magasságu és a' nap' reggeli sugárainak bé sütését órákig gátló gránit kősziklák között, egy igen tsekélj széleségű de szokatlan, 's borzadva gyönyörködtető fekvése által még is a' jövevény figyelmét egészen magára vonó völgyben, a' kelemetes zuhogással hömpölgő különös tisztaságu Cserna vizének partjain fekszenek, mellyeknek különös Orvosló erővel bíró meleg forrásai, hogy már a' rómaiak előtt-is esméretesek voltak, a' még mind ez ideig meglévő külömbféle emlék-írások a' régi időkre mutató szép Szobrok, 's az ezeknek kinyomozásában örömet lelőket gyönyörködtetve elfoglaló egyéb régiségek eléggé bizonyítják hanyatlásával ezen ditső nemzetnek elhanyatlattak ezen feredők-is úgy annyira hogy tsak a' közelebb múlt század 35-ke éve táján kezdődött újra előbbeni használhatóságok közönségesebbé lenni 's jól lehet ezen időől kezdve-is tökéletesítésével a' Törökkel itt esettgyakori tsatázások miatt nem kevésbé hátráltatódot, oly' igen jó izlésre mutató 's nagyon tselárányos épületekkel vagynak ezek már ma még-is felkészítve, hogy főként a' már elintézetett jóvitásoknak-is elkészülések után mind igen hathatós Orvosló erejekre nézve, mind pedig a' könnyű élet módhoz 's feredői eleven jó kedvűségéhez megkívántatoknak feltanálhatások tekintetéből az eddig elé esmere-

tes, meleg ferdőkkel méltán vetekehetnek, — de láss külön mindeneket 's itély magad-is.

A' Csernán által vezető igen derék alkatasu, 's az egésznek-is díszére szolgáló kő híd mellett jobb kézre legelől áll a' Károlina feredőnek mind külső formájára mind ügyes belső elrendelésére nézve magát kedveltető épülettje, melynek lapos kövekkel kirakott vasrostéljós külső tornáttzából egy középső bójáró az elő szobában 's innea más négy ajtó az épület külön osztályainak bójárásúl szolgálnak, — a' két első osztályok két külön számok alatt lévő feredőket, foglalnak magokban, melyeknek a' magok jól eltanált helyeken lévő kis öltöző szobáiból karfakkal megerősített léptöken a' víznek kisebb vagy nagyobb mélységében szabad tettés szerént lehet ereszkedni, a' más két ajtó a' társaság feredőben vezetnek még pedig egyik a' fejérnépeknek, másik külön órákban a' férfiaknak szolgál bójárásúl ezen feredő szobáknak felső részek bójápadolva nintsen hanem felfelé mind inkább ösze szorítatva egyegy kis kerek torony formában az épület fedelén ki szolgálnak, melyeknek a' fedelén feljúl emelkedő részein lévő, 's egy sinor mozdítása által könnyen lehotsajtható üveg ablakjai által az értzes meleg víz gőzölgése miatt megnehezedő levegőt feredés közben-is minden alkalmatlan következés nélkül megfrissíteni lehet, 's ezek kívülről mind meg annyi a' tsinos fedélből kiemelkedő üveg tornyotkák az épületnek külső díszén-is nem kevésbé nevedekik, a' jó rendre 's tisztaságra valamint a' többi feredőkben úgy itt-is különös ügyelet fordítatik noha ezen feredőnek tulajdon forrása kevés évekkel ezelőtt melegségét elvesztvén, a' természetes meleg víznek az innet több órányi távolságra lévő Ferdinánd feredőből föld alatti tsatornák által nem a' leg-

bővebb mértékben való ide szállítása miatt a' feredő víznek gyakori változtatása itt nem kevés alkalmatlanságba kerül.

Mindgyárt a' Károlina feredő mellett egy hosszú sor emeletes épület nyulik fel a' völgy hosszan a' Lajos feredőig, melynek 37 roumur grádus melegségü igen bőv forrása eddig elé 12 különös feredő szobákban érezte a' betegekkel megbetsülhetetlen hasznos voltát de ezen szobáknak száma az idén még egy néhány nyal megszorítottatott, legtöbb Római emlék kövekkel ezen feredőnek bójáhtajtasos foljósain vagynak a' falakba bérakva, mellyek többnyire ezen vizeknek már akkor-is ösmért jöltévőségeket tárgyazák, — a' leg kitettzőbb helyett egy díszes fekete márvány emlék kő foglal-el közöttek, mely máig-is Ditsösségesen Uralzkodó Felséges Tsászarunk, 's felséges Hitvesse itteni megfordulásoknak emlékeztére az 1817-dik esztendőben emeltetett.

A' leirt két feredő között fekvő épületeknek legnagyobb figyelmet érdemlő része az egész feredő ki nézését sokra emelő, nagy költséggel, de a' legjobb ízlésre nem régiben készült két emeletü új épület, mely az udvarfelől veres márvanyból faragott colossalis oszlopokon álló igen tsinos áltánok által díszesítettik belőlről pedig minden emelet az épület hosszan elé nyuló fojosok által két részre osztva, ablakkal rész szerént pedig a' Csernára nyiló, 's tisztességes házi eszközökkel felkészített több mind nyóltzvan külön vendég szobákat foglal magába. — Egyben köttetésben 's mind egy sorban állanak ezen új épülettel az egy emeletü úgy nevezet Cameralis, és katonai épületek az előbbinél alábbvaló de tsakugyan eléggé alkalmas vendég szobákkal, mellyek közzül az utobbi úgy mint a' katonai épület (az egész feredő intézetnek egyik fő tzélja az ütközet-

ben megsebedett, 's más nehéz nyavajákban sinlődő katonák orvoslását tárgyazván az itten megjelenő katona Tiszteknek bér nélkül szolgál szállásul.

Szembe ezen épületekkel egy hasonló sor nagyobbrészt emeletes épület áll, melynek felső szobái a' heljbeli fő-felvígyázó 's helybeli orvos által bíratnak nagy része pedig ebédlő 's tántzó szálának használtatik, föld színe részin kávéház patika, börtök, 's egyéb megkívántató alkalmosságok foglalnak helyet, — Legelői áll ezen a' soron a' várdaház szembe a' Karolina ferdővel, a' felső végin pedig kaszánya vagyon a' katonai épületek által ellenében.

Egy tsinos kik városotskát formáló ezen két sor épületek között mindegy 12 öl szélességű igen szép egyenes udvar kivált a' délutáni hivesebb órák alatt a' társaságnak több tekintetben szolgál mulató helyül, melynek közepén lévő szökő kút több ölnyi magasságra veti-fel a' legjobbizű 's leghidegebb havasi forrás vizet.

Felfelé a' Cserna partján egy igen szép széles sétáló út vezet ki az épületek közül, melynek a' víz felől való részét a' legszebb hárs és vad tseresznye fak árnyékosítottják a' hegy felől pedig mind egy két ölnyi magasságu régi erős kőfallal őltalmaztatik a' földnek béomladozása ellen, 's ezen kőfalan feljül sűrű erdővel bönöve lévő kősziklás oldal, több árnyékos sétáló útjaival 's alkalmas ülő helyjeivel az itten megfordulók jó emlékeztett érdemlő óráinak eszközlője. — Az említett után a' víz mellett a' hegy épületektől mintegy 200 lépésnyire éri az ember a' Károly vagy láb feredőnek kívülről két nyári mulató házban hasonló tsinosan festet fa épülettjeit, mellyek közül egyik a' fejrőnépek másik a' férfiak által használtatik a' két épület között egy kősziklából ki tsorgó forrás' úgy vagyon alkalmaztatva, hogy az ezt ivók számá-

ra, ivó edényekkel-is könnyen merített-hessék, 's innen a' víz külön tsatornákon egy eránt oszlik el a' két feredőkben de gyenge melegsége 's nem nagy mennyisége miatt tsak láb feredő gyanánt szolgál.

Egynehány lépéssel feljebb esik ide a' Herkules feredőnek régi épülettje, melynek egy része a' beteg katonák korházának használtatik, más része feredő alkalmosság nevét még a' Rómaiak idejéből tartja fenn, 's az egész oldalában a' kősziklában bé vágott kép Szobrais Herkulesnek a' régi időkre mutat nagyon bő 's 38, grádu su melegségű forrása ezen feredőnek az épület közepén egy kőszikla üregből messzire elhallatozó zuhogással ömlik-ki.

Ezen épület felső részénél balra emelkedő szertelett nagy kősziklában a' tolvaj barlang nevű nagy kősziklabeli üreg sokaktól látogatatik-meg a' mit a' különbözőféle nevekkal béirt mindeu belső oldalak elegendőleg bizonyítanak.

Sok érzélgő szerelmes párnak láthatnád itt neveiket kedves Barátom jó részt tsak azon gondolattal egy más mellé felírva hogy boldog szerelmeknek legalább édes emlékezete truttzoljon az időkkal — a' barlankhoz felvezető nem elég bátorságos helyheztesben lévő léptsők gondosabb felügyeletet érdemelének.

A' kősziklák alijában egy alkalmas palló vezet által a' Cserna túlsó partjára, a' hol mindjárt a' palló véginél egy a' kövek közül ki tsorgó forrás hidegségére való nézt nevezetes, ömlik a' Csernába 's körülötte sűrű fak által árnyékosított ülő helyek az erre sétálóknak kedves pihenő helyjül szolgálnak. — Ismét balra az úgy nevezet Lázár útja, (egy igen jól eltanált gyalog út) nyomul bé a' sűrű, ségbe melynek kezdetin egy nagy élő fára alkalmaztatott fekete tabláról, nem olvashattam különös öröm nélkül ezen szavakat: Ladislaus Gr. Lazars anlage, 's

aldám gondolatimban a' nemes lelkü késztőt, itt-is megmutatom fáradhatatlanságáért. — Az igen kelemetes fekvésű képleges helynek választása a' legszebb ízésre mutat, — maga az út több fordulásai után, mellyek alatt a' víz tulsó partján emelkedő kőszirteket a' legszebb formákban tünteti elő, végre a' határszélhez vezető nagy utba megyen ki, a' tulsó parton az említett kősziklák alatt egy keskeny ut mindenüt a' víz mellett mint egy fél orányira vezet-fel hol egy meglehetősen víz esése a' csernának mind egy végét szakasztja a' tovább való sétálásnak.

A' Ferdinánd vagy tsászár feredő a' nagy épületeken alol nem messze a' várta házhaz, hat külön feredő szobákat töltel, 40. Reomur gradusu melegségű vízével, 's innét még mint egy száz ölnyivel alább a' szem feredőnek tsinős kis épülettye áll-ugyan tsak 42 Reomur gradusu, és így minden farrásak között legmelegebb -vize tsak a' gyenge szemek párolgatására 's ez által való erősítésére használtatik, ezzel által ellenben a' tulsó parton a' Ferentz feredőnek 52 Reomur gradusu 's így leggyenyébb meleg vize több feredő alkalmatosságokra osztva külömbféle nyavalyák ellen igen hasznas-szernek állitatik: a' szem feredőtől mindenütt a' víz mentén lefelé egy nyehány száz lépésnyire egy jó kinézésű kis szigethez ér az ember, mely a' Cserna közepén mindegy 12 hosszúságra 's öt öl szélességre terjed, 's már mostis sok szép fakkal vagyon bé növe, de alkalmatas fekvéséből remélni lehet, hogy egy reá fordítandó szorgalom mellett idővel egy lesz a' legkedvesebb mulató helyek között. — Innen egyenesen a' Mehádia felől jövő nagy útban megyen-ki az ember, mely a' Feredőtől kezdve a' víz felől sok szép kis virágos kertek, feljülről pedig több apóbb tsinós épületek között vezet bé, a' szép kő hídán keresztül a' nagy é-

pületek közé. Nagy része ezen külső épületeknek jól elrendelt szeker színeknek 's egyéb szükséges alkalmatosságoknak használtatik a' többi részét pedig mindenféle megkívántató mesterember foglalják el, — igen kitettző helyet foglal el közöttük egy tsinós kis Görög templom mely a' körülötte felterjedet magas diófák között egy jó kinézést okozó heljzetben emelkedik-ki.

Sűrű erdővel vagyon bé növe ezefellett egy jobb kézre eső meredek oldal, melyen a' nevezetes Tököli uttya mesterséges fordulásai által tsak nem minden fáradtság nélkül vezet-fel az embert a' damoklét nevű leg magassabb kőszikla aláig a' honnan az oly sokféle gyönyörködtető tárgyakkal gazdag ezen kis völgyre minden várakozásnak meg felelő egy igen kedves ki nézés esik.

Már a' természettől sok kedveltető tárgyakkal gazdagított a' mesterség 's fáradhatatlan munkásság által pedig ennyire tökéletesített 's ily nagy hasznu egy feredőben, mely a' nyári holdnapokban, mind a' két magyar hazában sőt a' külföldnekis külömböző részéből mindenkor igen számos vendégek által látogatatik meg, hogy mennyi időtöltését lelheti nákar kiis a' ki a' társaságos életbe kedvét tanálya könnyen által láthatod 's felesleg valonak tartván a' külömbféle külföldi tudósításokkal 's egyéb mulattató könyvekkel 's időszakí irásokkal fel készített de ezeken kívül még külömbféle időtöltő tárgyakra alkalmaztatot Casinonak, gyakori musikai mester művek 's gymnastical gyakorlások elé adásainak, sokakat örömtelven elfoglalo Pálazásoknak az udvaron minden reggel 's este előadati szokott musikának, a' Csernába való mulattságos halásztatásoknak, vadászatoknak, 's több ezekhez hasanloknak emléteket, tsak azt iram hogy itt tsak annak nem tetszik jól az ideje, a' ki magát

a' Társasághoz alkalmaztatni nem kíván-
nya 's a' két a' szép mesterségek által ki-
mivelt Természet nem gyönyörködött. A'
már leírt feredőket (melyek egy atolyá-
ban az egy Hercules feredőt ki véve bő-
deskövesek, 's a' kőszvénynek több ne-
meit a' különbözőféle inbéli gyengyülése-
ket, 's felsugorodásokat, tag töréseket,
szem fajást hideglelést 's több más beteg-
ségeket sokszor a' leg kívánatosabb ki-
menetellel, gyógyittanak) az egészség ja-
vulása tekintetéből itten meg jelenők tes-
ti erejekhez 's betegségnek minéműségé-
hez képpest a' víz melegségének kisebb
vagy nagyobb mértékében, a' helybéli
igen derék orvos Martini Urnak közben
jövetele 's rendelései szerint használják
's majd minden esztendőben háládatos
emlékezettel válnak meg innen, sok oly-
anak a' kik ezen feredőknek tapasztalt
jo tévőségeket örökre áldani fogják.

A' feredők körül valo tisztaságra kü-
lönös gond fordittatik minden negyedik
feredő szoba mellett egy külön feredő
készítő vagyon kinek a' feredő vizet min-
den fél órában meg frissíteni 's a' fe-
redő személyeket szükségesszolgálat el-
látni kötelességiben áll, feredni csak az
evégre váltott billétek mellett, 's a' jo rend
fentartására nézve a' feredő Cancellárián
feljegyezve lévő előre ki határozat idő-
ben lehet, 's egy fél óránál egyszerre nem
hoszszasabban. — Az egyebek körül ur-
alkado jo rendre nézve elég csak azt meg-
jegyeznem: hogy minden szobának ajta-
ján egy nyomtatott jelentés által, (mely
az idevalo felvigyázo Biztosság alá í-
rása alatt kél) minden szükséges költsé-
geknek határozott árak (a' szoba napi
bérét, különbözőféle feredők árrát, koztat,
cseléd tartást 's más hasanlokat ide értve)
minden vendégnek a' maga idejében ki-
vül adatik.

Sokat lehetne még ezen feredőkről ír-
ni Kedves Barátam, de hogy igen hosz-

szás irással unalmadra ne légyek haly-
még csak vagy két szót Mehádianak
távolabbi szép vidékjeiről úgy mint az ide
két mértföldnyire eső orsoráról, 's a' hi-
res veteráni Barlangról, melyeknek meg-
nézéseket keressen mulattya kel az itt meg-
fordulo vendégek közül, 's melyeket én is
egy igen jól össze szerkeztetett kis tár-
sasággal járok meg, a' közelebb mult na-
pokban.

Jokor Reggel szekereztünk fel o orso-
vai szállásunkról az ide egy orányira eső
óravitza nevű helységig a' honnan az ér-
kezésükre várakazo katonai Hajon, min-
denfelőlről a' leg érdeklőbb fekvésű szép
helyeknek szemlélésével el foglaltatva még
mind egy két orányi a' Dunán fel valo
evezés után a' Dunának a' mind két ol-
dolról borzaszto helyezettetésű, 's képzel-
hetetlen nagy ki terjedésű gránit kőszir-
tak közé szorult tájékat 's itt jobbra a' ne-
vezetes veteráni Barlangat el értük fel-
jutva egy keskeny de nem veszedelmes
utan az irt barlanghoz annak mindrend-
kívül valo nagyságát, mind különböző
förmákban szembe tűnő természetes cse-
pégesből álló oldolait mind pedig a' kö-
zepe táján lévő jo iható vizre szolgáló
kutat egy szoval csodálkozásra méltó ter-
mészetes belső alkatását elegendőleg bá-
mulni, úgy szintén kívülről is a' roppan-
tatt kősziklák közé szorult nagy viznek
sebes fojása közben valo hány kodásait gyö-
nyörködve nem nézni nem lehetet, — vissza
jövet a' Trájánus régi uttyának máigis es-
merhető nyomait a' serviai parton emel-
kedő kősziklákba bé vágva meg néztük
ugy lejjébb ugyan csak a' kősziklába bé
vágatot talajdon emlék követis melyen az
első sor: Ulp. Trájánus Nerva. D. Ner-
vo Filius, máigis könnyen olvashato, —
Innét a' Hajonk kormányosának külö-
féle nevettséges de általak valonak ös-
mént 's még elejekről szájról, szájradvá
reáják szállat ezen kősziklás vidéket tár-

gyazo költeményes el beszései több N: Fejérvár felé evező portékákkal meg rakott vitorlás hajokkal való találkozás 's társaságunknak fogyhatatlan jó kedvűsége mellett észre vehetetlenül értünk viszá delire orsovai szállásunkra.

Vig ebédünk után innen fél orányira a' már itt nagyon széles Duna közepén fekvő mint egy 400-ól hosszúságú 's 100 ól szélességű szigéten épült Török vagy ujj orsova felé folytattuk hajózáásunkat nem lehet itt a' külömbféle gyönyörködteő tárgyakkal telyes vidéknek szemlélésevel el telni, Bal kézre az 1789-dik esztendő béli itteni Táborozásról nevezetes a' fellegekig emekedő magasságu ahon hegye 's ez alatt oldalvást Mehádia felől a' Cserna által hasitva a' Dunáig elterülő kelemetes kis Lopály, jobb kézre a' szerviai parton a magas kősziklás oldalbol kiálló igen igen erős alkotású 's jó kinézést okozó sz erzsébet sántza, a' víz közepén a' tsak nem meg vehetetlen erőss-vár, 's ezen alól a' víz partján vidin felé le nyuló kelemetes fekvésű hegy sor között a' láthatár elől lassanként elenyésző Duna folyása, s mind ezeken fel lyülő veteráni Barlang tájékan el terülő kő szirtok által, mind egy bé rekesztve egy oly el ragado szépséggel biro természetes képet formálnak melyet a' maga valóságos érdemében tsak látni tudunk, de voltaképpen le irni nem lehet.

A' Törökföldön uralkodni szokott ragado nyavalják eltávoztatása tekintetéből a' jó rendre, a' Törökökhez és minden téltott török szerekhez való erés elkerülésére felvigyazo biztosoknak magunk mellélett felvételek mellett kiszállottunk Török orsovába 's legelésis a' Basát látogattuk meg, a' ki egész szívességgel fogadott, 's irántakvaló hajlandóságának bebizonyíttására, töltött pipákkal, fekete kávéval kínáltatott meg minnyájunkat, a' sok szép Török fegyveréit hozatta elé

meg nézés véget.

Innét a' vár erősségeit, a' Metsetet 's a' Basák temetkező helyét, mentünk meg nézni, 's mind ezeknek látásak után, azou tsalhatatlan meg győződésel kelle a' szép fekvésű szigetet elhagynunk hogy a' benne tanált sok rendetlen, 's nagyon alkalmatlan helyhez tetésben lévő lako Házak, a' minden oldalrol szembe tűnő tisztátalanság, sőt maga a' minden jó izlés nélkül való napkeleti sunda ölözetis mind tsak a' Török nemzet elpuhált, 's vastag tudatlanság, alatt senyvedő helyhez tetésének bizonyásgai.

Észre vehetetlenül repüle elelőllünk a' külömbféle örömek között el töltöt nap, 's már alkanyadat midőn o orsováról (mely hajdan nagy erősség vólt de már ma tsak palánkólással körül kerített igen tsekély Kereskedő város) Mehadia felé viszá indultunk 's utunkba a' tisztán sütő Hold fényje 's faklyák világositása mellett, a' Régi víz viteleknek (aquae ductus) melyek által az 1739-dik esztendőben kötött békekesség következéséül a' Törökök a' Mehadiai Feredőket 's ennek környékén fekvő két falukat akarták elkeréteni, az uthoz közel eső omladékait meg nézven a' tsendes nyári ejtzaka segítségével, mindenütt a' Cserna mellet elég bátorságos helyhez tetésben vivő Jo utan szerentsésen el értük a' Feredőket. — Tsak két napat fogok még itten eltölteni 's azután kedves Barátam abbol eredő nem kitsin örömömmel hogy a' magyar hazában egy ennyire tökéletesített feredőt meg esmerhetem, 's veledis meg ősméretethettem meg válok ezen örökös jó emlékezetemben marado szép helyektől.

Ne gondolja a' T. olyasó hogy ezen szép tárgy' rossz elő-adását ujira nem lehetett volna írunk egy nap' magyarul, ott, a' hol olvasható vólt — de a' redactio ilyen idő-vesztegetésre, nem vemedhetik. Nem annyira szégyen az Irónak, mint a' Tanfőjának, hogy úgy tud írni.